

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2016.5.31.
COM(2016) 318 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE

**a nemzeti szakértői bázisnak a 2013/30/EU irányelv 27. cikke (4) bekezdése szerinti
szabályozói feladatok ellátásához szükséges megfeleléséről**

{SWD(2016) 182 final}

1. A JELENTÉS JOGALAPJA ÉS CÉLKITŰZÉSE

A tengeri olaj- és gázipari tevékenységek fontos szerepet játszanak az Európai Unió belső energiatermelésének megszilárdításában, és ezzel hozzájárulnak az Unió energiaellátásának biztonságához. Ugyanakkor ezeket a tevékenységeket a bevált gyakorlatok alkalmazásával és a legmagasabb szintű biztonság mellett kell végezni. A Bizottság a mexikói-öbölí Deepwater Horizon tragédiáját követően ezért új jogszabályt javasolt. 2013. június 12-én elfogadta a tengeri olaj- és gázipari tevékenységek biztonságáról szóló 2013/30/EU irányelvet¹ (a továbbiakban: „OSD” vagy „irányelv”). A tagállamoknak hatályba kellett léptetniük azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy az irányelvnek 2015. július 19-ig megfeleljenek.

A Bizottság még nem készítette el a végleges értékelését arról, hogy a tagállamok nemzeti jogszabályai teljes mértékben megfelelnek-e a tengerbiztonságról szóló irányelvnek. Továbbá nem minden tagállam jelentette a Bizottságnak, hogy maradéktalanul végrehajtotta az irányelvet. Az érvényben lévő eljárások alkalmazásával a Bizottság ezt minden tagállam vonatkozásában kétoldalúan nyomon követi, hogy biztosítsa a lehető legkorábbi teljes átültetést. A hatóságok megfelelő személyzeti és igazgatási kapacitása továbbra is kulcsfontosságú szerepet játszik a tengeri olaj- és gázipari tevékenységek magas szintű biztonságának biztosítása érdekében zajló valamennyi feladat elvégzése szempontjából.

Az irányelv követelményeinek 2015 júliusától való megfelelés érdekében minden tagállamnak többek között fel kellett állítania egy olyan hatóságot („illetékes hatóság”), amely képes elvégezni az irányelv értelmében a tagállamok számára előírt szabályozói feladatokat. Az irányelv 8. és 9. cikke a III. melléklettel együtt meghatározza a tagállamok illetékes hatóságainak a kért feladatok elvégzéséhez szükséges rendelkezéseit és feladatait, szervezeti intézkedéseit és eljárásait.

A Bizottságnak az irányelv (27. cikk (4) bekezdés) értelmében jelentést kell benyújtania a tagállamoknak, amelyben értékeli, hogy a nemzeti szakértői bázis megfelelő-e az ezen irányelv szerinti szabályozói feladatok ellátásához, és amelyben szükség esetén javaslatokat tesz annak biztosítására vonatkozóan, hogy valamennyi tagállam illetékes hatósága megfelelő erőforrásokkal rendelkezzen (például általános költségvetés, személyzet és felszerelés) a feladatai ellátásához. A Bizottság 2013-ban és 2014-ben szorosan együttműködött a tagállamokkal, főként az európai uniós tengerhatósági munkacsoport (EUOAG)² keretében, hogy értékelje a rendelkezésre álló forrásait és az illetékes hatóságok további kapacitásbővítésére vonatkozó terveiket. A Bizottság 2014 júniusában ismertette megállapításait a tagállamok képviselőivel az EUOAG-ban, és megvitatta őket az EUOAG küldötteivel egy ebből a célból tartott workshop keretében. Megállapításait ismertette továbbá a Tanács energetikai munkacsoportjának ülésén is, ahol a tagállamok arra kérték a Bizottságot, hogy mélyreható írásos jelentésben mutassa be a tagállami helyzet és különösen a kapacitásbővítésre vonatkozó tagállami tervek

¹ HL L 178., 2013.6.26., 66–106. o.

² „A 2012. január 19-i bizottsági határozattal (HL C 18., 2012.1.21., 8–10. o.) felállított EUOAG a súlyos tengeri balesetek megelőzésével kapcsolatos szabályozási és műszaki tapasztalatok és szakértelem nemzeti hatóságok közötti, illetve a nemzeti hatóságok és a Bizottság közötti cseréjére szolgáló fórum. További részletekért lásd az EUOAG hivatalos honlapját, amelyet a JRC működtet (<http://euoag.jrc.ec.europa.eu/>).”

további értékelését az irányelv átültetésének összefüggésében. A Bizottság szolgálatai és a tagállamok azóta további kétoldalú megbeszéléseket folytatnak.

A tagállamok kérésének megfelelően és az irányelv 27. cikkének (4) bekezdésében foglalt kötelezettségére való tekintettel a Bizottság ismerteti ezt a jelentést és a kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentumot a tagállamok illetékes hatóságainak nemzeti szakértői bázisáról és annak az irányelv szerinti szabályozói feladatok ellátásához szükséges megfelelőségéről.

Az alkalmazott módszerekkel kapcsolatos részleteket és a jelentéshez felhasznált információs bázist a bizottsági szolgálati munkadokumentum (1. rész) tartalmazza.

2. AZ ILLETÉKES HATÓSÁGOK FELADATAI ÉS SZAKÉRTŐI KATEGÓRIÁI AZ IRÁNYELV RENDELKEZÉSEINEK VALÓ MEGFELELÉS ÉRDEKÉBEN

A tagállamok illetékes hatóságát úgy kell felállítani, hogy el tudja látni a szükséges szabályozói feladatokat. Az illetékes hatóságnak a szabályozói feladatok hatékony elvégzéséhez rendelkeznie kell szervezettel, többek között politikákkal, eljárásokkal és folyamatokkal, számos műszaki és szabályozási hatáskörrel (a tengeri ágazat vonatkozásában), valamint az érdekeltekkel való együttműködésre vonatkozó intézkedésekkel. Azonban akkor, amikor a Bizottság az ezen elemzéshez szükséges adatokat gyűjtötte, nem minden tagállam rendelkezett olyan illetékes hatósággal, amely teljes körűen működött, vagyis többek között képes volt az irányelv vonatkozó részének átültetésére.

2.1. A szokásos szabályozói feladatok, hatáskörök és eljárások áttekintése

A szabályozói feladatok, a támogató szabályozói rendszerek és a személyzet kapcsolódó hatáskörei egy létező, teljes körűen, az irányelv által kitűzött szabályozási környezethez hasonló szabályozási környezetben működő illetékes hatóság működése alapján kerültek elemzésre és meghatározásra. A főbb feladatok a következők:

- a súlyos veszélyekről szóló jelentések és a létesítménytervek értékelése (a termelő és nem termelő létesítményekkel kapcsolatban is);
- a kutak üzemeltetéséről szóló értesítések és információk értékelése;
- a lényeges változtatásokról szóló információk értékelése és a súlyos veszélyekről szóló, korábban elfogadott jelentések alapos, rendszeres, ötévenkénti felülvizsgálata;
- a létező létesítményeknek való megfelelés felügyelete (ellenőrzés, vizsgálat, érvényre juttatás).

Ezekkel a feladatokkal és kulcsfontosságú szervezeti intézkedésekkel (rendszerek, személyzet) kapcsolatos további részleteket a bizottsági szolgálati munkadokumentum (2. rész) tartalmaz, amely további műszaki részletekkel egészíti ki ezt a jelentést.

2.2. Együttműködés az érdekeltekkel

Az irányelv azt is előírja, hogy a tagállamok biztosítsák, hogy a tulajdonosok és üzemeltetők, illetve az illetékes hatóság gondoskodjanak a főbb érdekelttel való tudás-

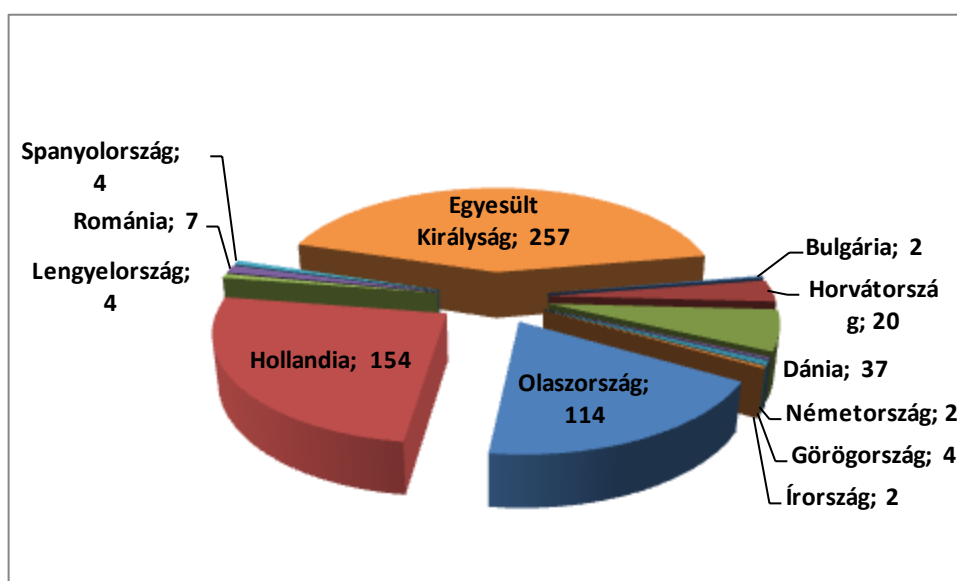
és információcseréről. E követelmény keretében minden illetékes hatóság köteles szabványokat és útmutatókat készíteni a bevált gyakorlatok vonatkozásában és felülvizsgálni azokat, szorosan együttműködve az érdekeltekkel.

3. AZ UNIÓS TAGÁLLAMOK TENGERI OLAJ- ÉS GÁZIPARI LÉTESÍTMÉNYEI ÉS TEVÉKENYSÉGEI

Az erőforrásigények a tengeri ipar méretéhez kapcsolódnak, beleértve a létesítmények számát³ és a kapcsolódó tengeri tevékenységeket, például a súlyos veszélyekről szóló jelentések értékelésének számát, a kutak üzemeltetéséről szóló értesítéseket és az ellenőrzések számát. Még a kisebb volumenű iparral rendelkező vagy a tengeri ágazat létrehozására törekvő tagállamok esetében is van minimális adminisztratív teher.

A tagállamok iparának méretéhez kapcsolódó erőforrásigények meghatározása a létező létesítményekről és a tagállami tengeri ipar 2016. évi becsült méretéről/szerkezetéről szóló, 2014. évi felmérésen⁴ alapul, melyet a Bizottság Közös Kutatóközpontja készített (lásd a szolgálati munkadokumentum I. részét).

1. ábra: A tagállamok tengeri létesítményeinek száma az EU-ban 2014-ben

A tagállamok a tengeri ipar mérete, azaz a tengeri létesítmények száma alapján három csoportra oszthatók. Az 1. csoportba tartoznak a nagy számú olaj- és gázipari létesítménnyel rendelkező tagállamok, a 2. csoportba a kis számú létesítménnyel rendelkező tagállamok, a 3. csoportba pedig azok a tagállamok, amelyeknek nincsenek termelő létesítményeik, de feltárási tevékenységeket terveznek:

³ A „létesítmény” kifejezés az irányelv 2. cikkének (19) bekezdésében szereplő fogalmat takarja.

⁴ JRC (Közös Kutatóközpont), tudományos és szakpolitikai jelentés: „Nemzeti szakértői bázis az EU-ban zajló tengeri olaj- és gázipari tevékenységek biztonságának felügyeletéhez” (National expert resources for overseeing offshore safety in the EU).

- 1. csoport: Horvátország, Dánia, Olaszország, Hollandia, Egyesült Királyság
- 2. csoport: Bulgária, Németország, Görögország, Írország, Lengyelország, Románia és Spanyolország
- 3. csoport: Ciprus, Franciaország, Málta, Portugália

Az uniós létesítmények nagy többsége jelenleg az 1. csoportba tartozó öt tagállamban található.

A tagállamokban található létesítmények számán túl a kutatófúrások száma és a létező kutakkal kapcsolatos tevékenységek száma is fontos mutatója a tengeri olaj- és gázipari tevékenységnek. Adatgyűjtés folyt az egyes tagállamokban végzett kutatófúrások és egyéb kutakkal kapcsolatos tevékenységek korábbi átlagos számáról. Az ilyen adatokat nehéz pontosan meghatározni, mert a fúrási és a kutakkal kapcsolatos tevékenységek több tényezőtől nagy mértékben függenek, és változhatnak. Ezért létrehozásra került az alapvető és a jelentős tengeri tevékenységet feltételező opció, hogy meg lehessen becsülni, milyen erőforrásokra van szükségük az illetékes hatóságoknak a tengeri kutakkal kapcsolatos tevékenységekre és a feltárással kapcsolatos szabályozói feladatok tekintetében. A nemzeti szakértői bázis megfelelőségének értékelése érdekében ezeket a becsléseket összehasonlították a tagállami illetékes hatóságok jelenlegi és tervezett erőforrásaival.

Továbbá az elemzés azon a feltételezésen alapult, hogy a nagyobb és érettebb olaj- és gáziparok esetében a kutakkal kapcsolatos tevékenységek és a feltárási programok száma viszonylag állandó, míg az új és fejlődő olaj- és gáziparok esetében nagyobbak az eltérések ezen feltárási tevékenységeket illetően. Az alapvető tengeri tevékenységet feltételező opció azt jelenti, hogy a tengeri ágazat stabil maradna a tengeri tevékenység jelenlegi szintjének változása nélkül (2014. júliusi felmérés), míg a jelentős tengeri tevékenységet feltételező opció azon a feltételezésen alapul, hogy a feltárással 20%-kal nő a meglévő tengeri olaj- és gáziparral rendelkező tagállamokban, illetve a feltárással és kutakkal kapcsolatos tevékenységek 50%-kal fokozódnak a kisebb vagy fejlődő tengeri olaj- és gáziparral rendelkező tagállamokban.

4. AZ UNIÓS ILLETÉKES HATÓSÁGOK ERŐFORRÁSIGÉNYEI AZ IRÁNYELVNEK VALÓ MEGFELELÉS ÉRDEKÉBEN

Az egyes tagállamok illetékes hatósága számára a tengeri szabályozói feladatok ellátásához szükséges szakértői bázis elemzése az illetékes hatóság szabályozói feladataihoz szükséges erőforrások alulról számított becslésén alapul.

A szükséges szakértői bázis becslésének részeként a tagállamok értékelték a jelenlegi rendszereiket és eljárásaikat, valamint megadták e rendszerek 2016-ra várt minősítését. Az illetékes hatóságok erőforrásainak egy része az ilyen szabályozási rendszerek és intézkedések kialakítására lett kijelölve.

A szükséges erőforrások becsült nagysága a tagállamok jövőbeli igényeire utal, amelyek szorosan függenek a jövőbeli tevékenységeiktől. Annak megértéséhez, hogyan függenek ezek a becslések a tevékenységektől, ismét a tengeri tevékenység jövőbeli szintjének becslésére használt két forgatókönyvet (lásd a 3. fejezetet) vették alapul. Meghatározták a becsült erőforrásigényeket a szabályozói feladatok alábbi 5 fő kategóriája esetében:

- a súlyos veszélyekkel kapcsolatos dokumentumok értékelése;
- a létesítmények ellenőrzése;
- az események vizsgálata, a szabályozási politika kidolgozása;
- folyamat és eljárások; és
- útmutatók és szabványok kidolgozása az érdekeltekkel.

A becslések elkészítéséhez a tengeri tevékenységekre vonatkozó két forgatókönyvet használták.

A 2014. és 2016. évi forgatókönyv összehasonlítása rámutat arra, hogy a tengerbiztonságról szóló irányelv végrehajtásával jelentősen nőnek az erőforrásigények. Ez főként a súlyos veszélyekről szóló jelentések értékelésére vonatkozó követelményeknek köszönhető, mert az illetékes hatóságok 2015 júliusa és 2018 júliusa között az új és a meglévő létesítmények vonatkozásában meg fogják kapni a súlyos veszélyekről szóló valamennyi jelentést. E hároméves időszakot követően a súlyos veszélyekről szóló jelentések értékeléséhez kapcsolódó erőforrásigény jelentősen csökkenni fog. Az erőforrásigény nagyobb lenne, ha a jelentős tengeri tevékenységet feltételező opciót alkalmaznák az alapforgatókönyv helyett. Ugyanakkor az alapvető tengeri tevékenységet feltételező opció relevánsabb a jelenlegi gazdasági környezetben.

Továbbá a szabályozási politikák kidolgozásához (a teljes erőforrásigény körülbelül 15%-a), illetve az útmutatók és szabványok aktualizálásához (körülbelül 20%) szükséges nagy erőforrásigény tanúskodik az ilyen politikák, eljárások és folyamatok, illetve az irányelv által előírt szabályozói feladatokhoz kapcsolódó valamennyi érdekelttel való együttműködés érdekében hozott intézkedések kidolgozásához szükséges többletmunka mennyiségéről.

A szabályozási eljárások és folyamatok, illetve az érdekeltekkel való együttműködés érdekében hozott intézkedések jelenlegi állapotával és tervezett kidolgozásával kapcsolatos, a következő szakaszban ismertetett információk szerint az ilyen szabályozási eljárások és intézkedések kidolgozásához kapcsolódó erőforrásigény az irányelv végrehajtását követő néhány év elteltével valószínűleg szintén csökkenni fog. Ugyanakkor az illetékes hatóságok fejlődésével ezeken a területeken továbbra is felülvizsgálatra és további fejlődésre van szükség.

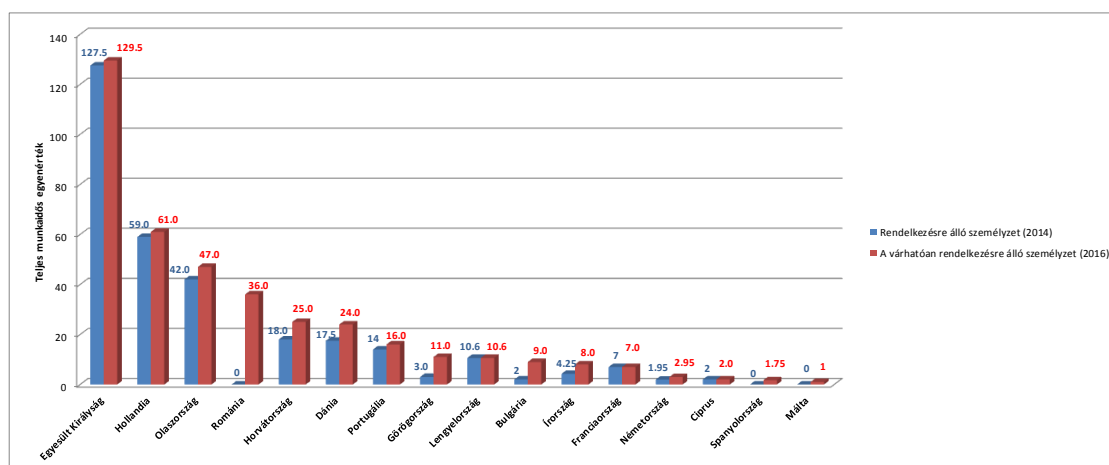
5. AZ ILLETÉKES HATÓSÁGOK ERŐFORRÁSAINAK JELENLEGI ÉS TERVEZETT NAGYSÁGA AZ EURÓPAI UNIÓ TAGÁLLAMAIBAN

A Bizottság a meglévő illetékes hatóságok (ha már léteznek ilyenek) együttműködésével vagy a felállításukért felelős hatóságok segítségével információkat gyűjtött az illetékes hatóságok jelenlegi és tervezett jövőbeli szakértői bázisának méretéről és összetételéről (2014 és 2016).

Adatokat gyűjtöttek a szabályozási politikák, folyamatok és eljárások jelenlegi és tervezett állapotáról az irányelv 8. és 9. cikkében, illetve III. mellékletében szereplő követelmények vonatkozásában.

Az adatok elemzése során feltételezéseket hoztak azzal kapcsolatban, hogy az irányelv követelményeinek való megfelelés érdekében körülbelül milyen erőforrásigényei vannak a tagállamoknak.

2. ábra: A tagállamok által jelenleg és a jövőben foglalkoztatott személyzet (teljes munkaidős egyenérték, 2014 és 2016)

A felmérés azt mutatja, hogy a tagállamok 2016-ig növelni kívánják az illetékes hatóságok munkatársainak számát. A szabályozói feladatok irányelv szerinti ellátásához szükséges valamennyi készség érdekében a jelenlegi személyzet képzését/fejlesztését, az intézkedések/tengeri műszaki szakértők kiszervezését, a kormányközi cserét, illetve az erőforrások és a külső toborzás megosztását tervezik.

5.1. A szabályozási politikák, eljárások és folyamatok jelenlegi és tervezett állapota

Az 1. csoportba tartozó tagállamok illetékes hatóságai jelenleg rendelkeznek ugyan szabályozási politikákkal, eljárásokkal és folyamatokkal, de ezek nem feltétlenül felelnek meg teljes mértékben az irányelv valamennyi követelményének. Az 1. csoportba tartozó tagállamok illetékes hatóságai azt tervezik, hogy 2016-ra végrehajtják a szükséges fejlesztéseket; néhány ilyen tagállamban több fejlesztésre van szükség, mint más tagállamokban.

Az 1. csoportba tartozó tagállamok illetékes hatóságai vonatkozásában az alábbi kulcsfontosságú politikák, eljárások és folyamatok igényelnek további erőfeszítéseket:

- a súlyos veszélyekről szóló jelentések értékelése;
- a kutakkal kapcsolatos tevékenységek bejelentésére vonatkozó értékelési eljárások;
- tengeri műszaki és szabályozási belső útmutató;
- képzési vagy kompetenciabiztosítási rendszer a tengeri a szabályozással foglalkozó személyzet vonatkozásában.

A 2. csoportba tartozó tagállamok illetékes hatóságai jelenleg kevésbé kidolgozott szabályozási politikákkal, eljárásokkal és folyamatokkal rendelkeznek, mint az 1. csoportba tartozó tagállamok illetékes hatóságai, mert a legtöbb ilyen tagállamnak most először kellett súlyos tengeri veszélyekkel kapcsolatos biztonsági rendszert alkalmaznia. Ugyanakkor folyamatban van az irányelvnek való megfeleléshez szükséges

rendszerek kidolgozása, ami további nyomást gyakorol a szakértői bázisra a 2. csoportba tartozó tagállamok illetékes hatóságai esetében.

A 3. csoportba tartozó tagállamok illetékes hatóságai rendelkeznek jelenleg a legkevésbé kidolgozott tengeri szabályozási rendszerrel. Általában ki kell dolgozniuk néhány szabályozási politikát, eljárást és folyamatot, de a tengeri tevékenységeik korlátozott volta miatt nem olyan mértékben, mint az 1. csoportba tartozó tagállamok illetékes hatóságainak. A 3. csoportba tartozó tagállamok általában véve úgy vélik, hogy 2016-ig megbízható és szilárd szabályozási rendszereket dolgozhatnak ki. Ez jelentős további nyomást fog gyakorolni az illetékes hatóságok erőforrásaira.

5.2. Az érdekelttekkel való együttműködésre vonatkozó jelenlegi és tervezett szervezeti intézkedések

Az 1. csoportba tartozó tagállamok illetékes hatóságainak a felmérés idején már voltak az érdekelttekkel való együttműködésre vonatkozó szervezeti intézkedései, de a műszaki szabványokkal foglalkozó bizottságokkal és egyéb illetékes hatóságokkal való együttműködés vonatkozásában jelentős javulásra van szükség. Három tagállam megfelelni látszik a legtöbb vizsgált szempontnak, a két másik tagállamnak pedig több erőfeszítést kell tennie a fejlesztés érdekében.

A 2. csoportba tartozó tagállamok illetékes hatóságai egyszerűbb szervezeti intézkedésekkel rendelkeznek az érdekelttekkel való együttműködést és az ilyen szabványok kidolgozását illetően, de itt nem olyan jelentősek ezek az iparágak. Ezért ezek az intézkedések lehetnek kisebb léptékűek, de így is jelentős erőforrásokat igényelnek az illetékes hatóság részéről. Számos tagállamban hiányzik a szakszervezetek és a munkások képviselőivel, valamint a műszaki szabványokkal foglalkozó nemzetközi és nemzeti bizottságokkal való együttműködés.

A 3. csoportba tartozó tagállamok illetékes hatóságai rendelkeznek a legegyszerűbb szervezeti intézkedésekkel az érdekelttekkel való együttműködést és a szabványok kidolgozását illetően, de az itteni iparok a legkevésbé jelentősek, és kevesebb az engedélyes, tulajdonos vagy aktív gazdasági szereplő. Jelentős hiányosságok figyelhetők meg, főként a szakszervezetek és a munkások képviselőivel, valamint a műszaki szabványokkal foglalkozó nemzetközi és nemzeti bizottságokkal való együttműködés tekintetében. A 3. csoportba tartozó tagállamok úgy vélik, hogy 2016-ra megfelelő szervezeti intézkedésekkel fognak rendelkezni. Az ilyen intézkedések kidolgozása az illetékes hatóságuk méretét tekintve valószínűleg jelentős mértékben igénybe veszi a rendelkezésükre álló erőforrásait.

6. A MEGLÉVŐ/TERVEZETT ÉS A BECSLÉSEK SZERINT SZÜKSÉGES ERŐFORRÁSOK KÖZÖTTI POTENCIÁLIS ELTÉRÉS ELEMZÉSE

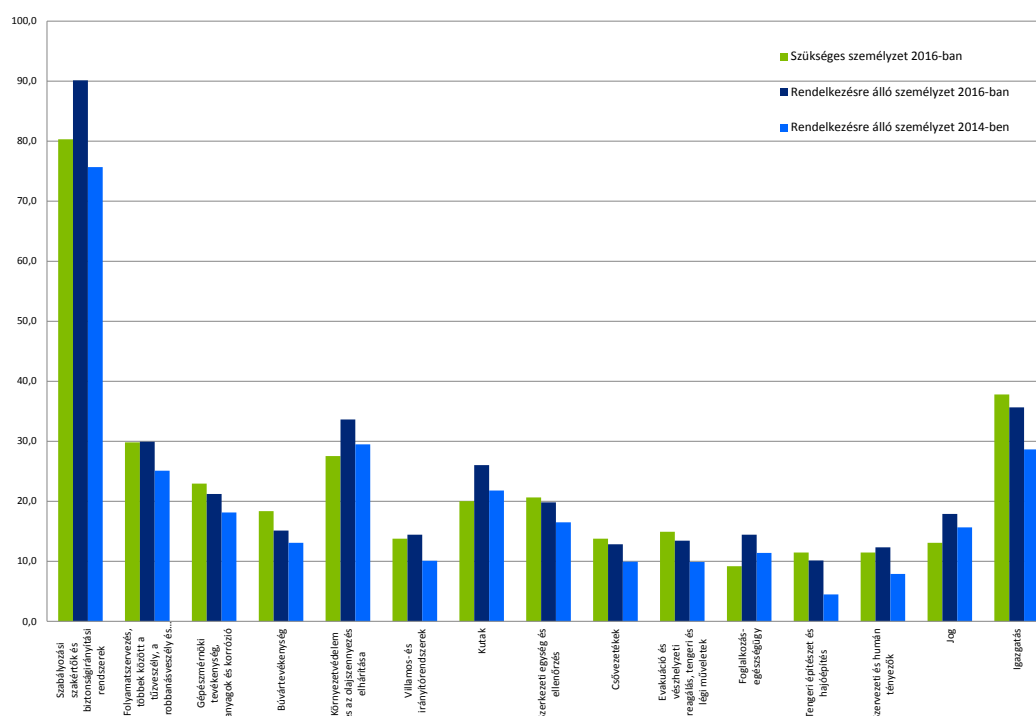
A 4. fejezetben leírt szükséges erőforrások és a tényleges erőforrások (2014), valamint a tagállamok 2016. évi tervei (5. fejezet) közötti eltérés elemzésére a tagállamok mindhárom csoportja és az Európai Unió egésze esetében is sor került az alapvető, illetve a jelentős tevékenységet feltételező forgatókönyv alapján.

Mindegyik forgatókönyv vonatkozásában meghatározták a három fő szabályozói feladat esetében szükséges szabályozói szakterületeket (ahogy a bizottsági szolgálati munkadokumentum 1. részében szerepel). Ezt követően egy adott tagállam illetékes

hatósága szakértői bázisának megfelelőségét úgy határozták meg, hogy a jelenlegi (vagy tervezett) erőforrásokból kivonták a becslések szerint szükséges erőforrásokat.

A JRC által végzett (fent említett) felmérés idején az olaj hordónkénti ára 115 USD volt, azonban ez kevesebb mint 40 USD-re csökkent, ami jelentősen csökkenteni fogja a tengeri feltárások mértékét. Ezekre a jelenlegi gazdasági körülményekre való tekintettel így az alapvető tevékenységet feltételező opció tekinthető a legmegfelelőbbnek a szükséges erőforrások és a 2016. évi tervezett erőforrások közötti összehasonlítás céljából.

3. ábra: A becslések szerint szükséges szakemberek és a tengeri szakemberek tényleges és tervezett száma (teljes munkaidős egyenérték) 2016-ban – az alapvető tevékenységet feltételező forgatókönyv

Forrás: Bio by Deloitte

1. csoport:

A becslések szerint az 1. csoportba tartozó tagállamok illetékes hatóságainak tengeri műszaki és szabályozói erőforrásigénye körülbelül 288 teljes munkaidős egyenérték, és a tervezett tengeri műszaki és szabályozói szakértői bázis 2016-ban elérhető teljes nagysága szinte megegyezik ezzel. 2014 és 2016 között a szükséges személyzetnek átlagosan 10–20%-kal kell nőnie. Azonban észrevehető hiányosságok mutatkoznak az alábbi műszaki kategóriákban: búvártevékenység (-17,5%), csővezetékek (-12,8%), gépészmérnöki tevékenység (-10%), villamosmérnöki tevékenység (-9%), építőmérnöki tevékenység (-25%) és tengeri építéset (-60%).

Az EUOAG-ban az ebbe a csoportba tartozó valamennyi tagállam jelezte, hogy különböző okokból, többek között a versenyképes fizetés és a szükséges készségek hiánya miatt nehézségekkel küzd az ilyen szakképzett tengeri műszaki szakemberek toborzását illetően.

2. csoport:

A becslések szerint a 2. csoportba tartozó tagállamok illetékes hatóságainak tengeri műszaki és szabályozói erőforrásigénye körülbelül 50 teljes munkaidős egyenérték. A tengeri műszaki és szabályozói szakértői bázis teljes nagysága határozottan pozitív, azaz meghaladja az 50 teljes munkaidős egyenértéket a csoportba tartozó egyik tagállam különböző műszaki területekre kiterjedő jelentős erőforrásai miatt.

Van néhány olyan ország, amelyben viszonylag magas egyetlen szakértelem aránya. Egyetlen kivételtől eltekintve azonban nincs olyan tagállam, amely rendelkezne a tengeri műszaki szakértelem teljes skálájával. Ez érthető, mivel számos tengeri műszaki szakértelem létezik, és az esetek többségében a hiány kevesebb mint 1 teljes munkaidős egyenérték. Néhány esetben a tagállamok külső tanácsadókkal kötött rövid távú szerződésekkel szüntették meg az ilyen hiányt. A legtöbb tagállam jelezte, hogy megfontolnák a más illetékes hatóságokkal kötött potenciális megállapodásokat a szakértelem megosztása érdekében. A legjelentősebb hiányt a „szabályozási szakértő és biztonságirányítási rendszerek” kategóriában tapasztalták. További képzéssel vagy fejlesztéssel megszüntethető ez a probléma. A 2. csoport négy tagállama anyagi problémákról számolt be.

3. csoport:

Ezek a tagállamok nem rendelkeznek termelő létesítményekkel, ezért a tengeri tevékenységeik főként tengeri fúrásokból állnak. A becslések szerint a 3. csoportba tartozó tagállamok illetékes hatóságainak tengeri műszaki és szabályozói erőforrásigénye körülbelül 16 teljes munkaidős egyenérték. A kisebb illetékes hatóságok általában szakemberhiánnyal küzdenek számos tengeri szakterületen, például elsősorban a folyamatszervezés, a környezetvédelem, a bűvártevékenység és néhány egyéb mérnöki tudományág terén. A 3. csoportba tartozó tagállamok illetékes hatóságainak többsége jelezte, hogy elfogadhatónak találná a más illetékes hatóságokkal a szakértelem megosztása érdekében az ilyen kisebb hiányok megszüntetése céljából kötött potenciális megállapodásokat. A szabályozói erőforrásigény becslése során nem vették figyelembe a súlyos baleseti veszélyekről szóló jelentések értékelését az olyan mobil tengeri fúrótoronyok/létesítmények esetében, amelyek nem találhatók állandó jelleggel az adott tagállam felségterületén. Ez jelentős további erőforrásokat igényelne a tengeri fúrások esetében.

A fenti erőforrásigényeket csak a szabályozói feladatok és a szabályozási eljárási követelmények figyelembevételével határozták meg. Ismeretes, hogy további erőforrásokra lesz szükség egy illetékes hatósággént működő szervezet létrehozásához és fenntartásához. Az uniós tagállamok illetékes hatóságai mind eltérő érettségi szinten vannak, és ez a tanulmány nem tartalmazott becsléseket az egyes illetékes hatóságok szervezeti felépítésének kialakításához szükséges erőforrások nagyságát illetően. Ezért valószínű, különösen az új vagy változó szervezetek esetében, hogy további erőforrásokra lesz szükség valamely szervezet illetékes hatósággá alakításához. Az anyagi források korlátozottak, és a helyzet különösen súlyos a 3. csoport két tagállamában.

7. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS AJÁNLÁSOK

A tagállamoktól és az iparágtól mindenekelőtt az EUOAG keretében kapott információk alapján valószínűsíthető, hogy az olajárak jelentős visszaesése miatt az EU egyes részein, így például az Északi-tengeren csökkenni fog a tengeri olaj- és gázipari tevékenységek volumene. E tevékenységek csökkenése nyomán mérséklődhet az illetékes hatóságok előrejelzett munkaterhe, és ezáltal kevesebb erőforrásra lesz szükség, noha a létesítmények leszerelése is speciális szaktudást igényel. Ez azt jelenti, hogy a korábbi felmérés alapján meghatározott szakemberhiány a korábban vártnál kevésbé lesz jelentős.

A becsült igények és a tényleges helyzet összehasonlítása körülbelül 10%-os hiánnyal tanúskodik az Európai Unió területén 2014-ben. A 2014. évi tényleges igazgatási kapacitás és az illetékes hatóságok 2016. évi (a 2015 júliusi végrehajtási határidőt egy évvel követő) erőforrásigényeinek összehasonlítása azt mutatja, hogy a tagállamok megfelelő fellépése nélkül egyes szakterületeken nőhet a hiány. Az előre látható eltérés tagállamonként változik. A tagállamok tisztában vannak vele, hogy szükség van az erőforrások újbóli megszilárdítására, és tervezik a szakemberek toborzását és képzését.

Ha a tagállamok általi toborzás a terveiknek megfelelően halad, a legtöbb szakterületen elegendő szakember áll majd rendelkezésre, és egyértelmű hiány csak a bűvártevékenység (-21%), a gépészmérnöki tevékenység (-8%), a veszélyhelyzeti reagálás (-14%) és a tengeri építészeti (-14%) területén alakulhat ki. Ugyanakkor az illetékes hatóságok vonatkozásában a szabályozói feladatok elvégzése érdekében a megfelelő nagyságú emberi erőforrások elérhetősége és a tengeri szakértők megnyerése továbbra is veszélyezteti az irányelv sikeres végrehajtását.

Elegendő pénzügyi erőforrásra van szükség, hogy képzett személyzetet toborozzanak, különösen bizonyos műszaki szakterületeken, és hogy olyan területeken biztosítsanak képzést az újonnan felvett munkavállalóknak, amelyekben nem áll rendelkezésre képzett személyzet. Ahhoz, hogy szakértőket vonzzanak a nyilvánvaló hiánnyal küszködő szakterületekre, megfelelő fizetésre van szükség.

Ha az adatokat lebontjuk a tagállamok csoportjaira, a hiány határozottabban jelentkezik több olyan kategóriában, mint például a bűvártevékenység, a gépészmérnöki, villamosmérnöki és építőmérnöki tevékenység, a vészhelyzeti reagálás és a tengeri építészeti, ahogy a 6. szakaszban olvasható. Ugyanakkor jelentős eltérések figyelhetők meg az egyes csoportok között (a részletekért lásd még a bizottsági szolgálati munkadokumentum 3. részét).

Az erőforrásokkal kapcsolatos célkitűzések meghatározásán túl a célkitűzések teljesítését szolgáló, részcélokra és cselekvésekre lebontott szervezeti stratégia is hozzájárul a hiány megszüntetéséhez 2016-ban. Számos olyan lehetőség érhető el, amelyre ezeket a stratégiákat alapozni lehet, ide tartoznak a szakértők toborzásának, a közös és megosztott képzésnek, a kétoldalú/többoldalú szakértőcserének, a tudásmegosztásnak és a szakértő harmadik felek hálózatainak forrásai (további részletekért lásd még a bizottsági szolgálati munkadokumentum 4. részét).

A tagállamok gondoskodnak róla, hogy úgy alakítsák ki az illetékes hatóságukat, hogy a tengeri olaj- és gázipari tevékenységek engedményesei, tulajdonosai és gazdasági szereplői révén megtérüljenek a költségeik.

Az 1. csoportba tartozó tagállamok illetékes hatóságai elkerülik a szakértelem hiányát a megfelelő számú tengeri szabályozói és műszaki szakember toborzásával és a személyzetnek az érintett szabályozói feladatokkal kapcsolatos képzésével. Az emberi erőforrásokon túl optimalizálniuk kell a szabályozási folyamatokat és a kapcsolódó rendszereket.

A 2. (kis számú létesítmény) és 3. csoportba (nincsenek termelő létesítmények, tervezik a felállításukat) tartozó tagállamok illetékes hatóságai 2016-ban valószínűleg hiányt fognak tapasztalni néhány tengeri szakterületeken, de ez általában várhatóan kevesebb mint 1 teljes munkaidős egyenérték. E helyzet következményeként a kisebb vagy fejlődő tengeri olaj- és gáziparral rendelkező tagállamok illetékes hatóságai nehezen tudják biztosítani a tengeri szakértelem teljes skáláját. Ebben az összefüggésben a tagállamok fontolóra vehetik, hogy egy együttműködési megállapodás keretében kezeljék és megosszák egymással az erőforrásaikat. Ahhoz, hogy ez működőképes legyen, a tagállamoknak foglalkozniuk kell a gyakorlati kivitelezhetőséggel a tagállami közszolgáltatási rendszerek kötelezettségeit és logisztikáját illetően.

A kisebb és fejlődő illetékes hatóságoknak a saját igényeikhez kell igazítaniuk a rendelkezésre álló lehetőségeket. Például a független szakértők hálózata egy közös támogatási rendszerben magában foglalhat olyan gazdálkodó egységeket, amelyeken több tagállam osztozik, illetve a kevésbé kényes feladatokra iparági szakértőket alkalmazhat. A lehetőségek skálájával kapcsolatos további részletekért lásd a bizottsági szolgálati munkadokumentum 4. részét. Például a tengerbiztonsági szakértők virtuális központja, amely segít a tagállamok illetékes hatóságainak a szakértői igényeik kielégítésében.

Végezetül, az EUOAG hozzájárulhat a tagállamok és a Bizottság közötti szükséges együttműködéshez, hogy olyan eszközöket dolgozzanak ki, amelyek elősegítik a szakértői bázis közös kezelését és megosztását, különösen a kisebb fejlődő illetékes hatóságok javára.